

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371

60.002/A

Belföldi hírek

budapest, 1986. október 26. bel v a s á r n a p

sb0001 4 130 mtib1001

tudományos ülészek polányi károly emlékére /1. rész/

1986. október 26. - kedden kétnapos tudományos ülészek kezdődik a magyar tudományos akadémián, hogy a magyarok világszövetsége közreműködésével megemlékezzenek a 100 évvel ezelőtt született polányi károly személyéről, munkásságáról. az eseményt megelőzően szántó miklós szociológussal, az 1985-ben életre hívott polányi emlékbizottság titkárával beszélgetett az mti tudósítója:

érdekes, nagyívű pályát futott be polányi károly, az évtizedeken át külföldön élt és működött világhírű magyar tudós. ifju korában jogot végzett, és 1908-ban budapesten a haladó egyetemi ifjúságot tömörítő galilei-kör első elnöke volt. a vezető liberális politikus, jászi oszkár mellett dolgozott. 1919-ben hagyta el magyarországot. jászi munkatársa volt a „bécsi magyar ujság”, című, nagyhatású emigrációs lap szerkesztőségében is. később - a 30-as években - angliába került: ekkor kezdett foglalkozni gazdaságtörténeti kérdésekkel. tanulmányaira felfigyelt a tudományos világ, s ameríkába hívták: a new-york-i columbia egyetem kutatója lett. 1944-ben jelent meg „a nagy átalakulás”, című gazdaságtörténeti munkája, amely meghozta számára a világhírt. a háboru idején, károlyi mihály harcostársaként újra bekapcsolódott a politikai életbe. a háboru után sorra jelentek meg könyvei, s a nevéhez fűződő gazdaságtörténeti irányzat eredményes kutatók seregét nevelte a világ minden táján.

Li

polányi bécsi emigrációja idején kötött házasságot duczynska ilonával, a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő egyéniségével, akivel példás és legendás életet éltek.

a polányi házaspár hamvai most - a magyarok világszövetsége közreműködésével - magyarországra kerültek kanadából, ahol polányi károly 1964-ben, duczynska ilona 1978-ban hunyt el. végső nyughelyük a mező imre uti temető tudósparcellájában lesz, ahol az október 29-1 kegyeletos eseményen megjelennék majd tiszteletadásra a tudományos ülészsak résztvevői is. ez a történet is része annak a folyamatnak, amelyben ujabban sorra jelennek meg magyarul polányi könyvei, és duczynska ilona életrajzát is olvashatta a magyar közönség. a tudományos ülészsak alkalmából a gondolat kiadó megjelentette polányi társadalomfilozófiai gondolatait tartalmazó, „fasizmus, demokrácia, ipari társadalom,„ című könyvét. /folyt. köv./

of/rj/km/il
09.00 261086 2343

--

sb0002 4 130 mtib1002

tudományos ülészsak polányi károly emlékére /2. rész/

a polányi emlékbizottság - amelynek bográr józsef akadémikus elnökletével neves társadalomtudósok a tagjai - az ülészsakra a világ minden részéből meghívott egykori polányi-munkatársakat és -tanítványokat, akik magyar kollegáikkal együtt több témakörben tartanak majd előadásokat. gazdag a tematika, hiszen polányit magának vallja a gazdaságtörténet, a szociológia és a politikatudomány is. így előadások hangzanak el polányi és a xx. századi magyar gondolkodás kapcsolatáról, a törzsi és archaikus társadalmakról, „a nagy átalakulás,„ című műről, valamint polányinak, mint tudósnak a jelentőségéről, hozzájárulásáról a jelenkori közgazdasági és társadalmi nézetek alakulásához. /mti/

of/rj/km/il 1e
09.00 261086 0770

Li

--

sb0003 4 160 mtib1003

könyvért-aukció

1986. október 26. - a könyvértékesítő vállalat első ízben rendez antikvár könyvaukciót: az eseménynek október 31-én és november 1-jén a budapest kongresszusi központ ad otthont. a könyvért 398 kötetet kínál megvételre, amelyeket magánszemélyek bocsátottak az aukció rendelkezésére.

a kiadványok könyvészeti és tipográfiai szempontból is becsesek, jó állapotúak. a csaknem 400 tétel jórésze magyar nyelvű könyv, többsége xvii-xix. századi nyomtatvány. a legrégebbi könyv kitionich joannes directio methodica című munkája, amely 1619-ben nagyszombaton készült, és címlapján számos tulajdonos hagyta rajta kézjelét. a másik kiemelkedő régiség lani györgy narratio historica című kötete, amelyet lipcsében 1676-ban adott ki rézmetszetű címlappal, több más korabeli nyomtatvánnyal egybekötve. ritkán felbukkanó mű bizozeri simpliciano bolognában 1686-ban nyomtatott, magyarországot és erdélyt bemutató könyve. a korabeli pergamenkötésű könyv egyebek között buda, hatvan, visegrád várainak leírását és védelmi szerkezeteit ismerteti, miniatűr metszetekkel szemlélteti.

a magyar irodalom korabeli kiadványai közül báróczy sándor, csokonai vitéz mihály, kisleludó sándor, petőfi, arany, madách és vörösmarty műveit kínálják megvételre. a legkorábbi történelmi tárgyú munkák egyike spangár andrás és pethő gergely magyar krónikája 1738-ból, valamint gvadányi józsef a világnak közönséges nistoriája című könyve. az ismeretterjesztő művek között több utirajzot árvereznek. közülük is kiemelkedik a műfordítóként is ismert kis jános a nevezetes utazások tárháza című munkája. az érdeklődők licitálhatnak richard bright angol utazó magyarországi utleírására, amely a xix. század elejének egyik sikerkönyve volt. az aukciós listán xviii-xix. századi orvosi, csillagászati, geológiai, növény- és állattani munkák is helyet kaptak. a kalapács alá kerülő magyar nyelvű könyvek egyik legszebbike decsy sámuél a magyar szent koronának a története című kötete, amelyet korabeli kézi színezésű metszetekkel gazdagon illusztráltak 1792-ben, bécsben.

az aukcióra kerülő kiadványok a könyvértékesítő vállalat xiii. kerület váci ut 19. szám alatti székházában október 27. és 29. között naponta 10-től 16 óráig tekinthetők meg. /mti/

-ri/il/km/il 1e
09.01 261086 2270

Li

--

sb0004 4 150 mtib1004

irodalomtörténeti sorozat a muzeumban

1986. október 26. - bevezető a magyar irodalom világába címmel nagyszabású irodalomtörténeti sorozatot indít a napokban a petőfi irodalmi muzeum. a kiállítások, amelyek a reneszánsz korától elevenítik fel a magyar irodalom nagy korszakait, egyben szorosan kapcsolódnak az iskolai irodalomtörténeti oktatáshoz: az egyes ciklusok a tervek szerint minden esztendőben októbertől ápriliséig kerülnek a közönség elé, kiegészítve a tárlat anyagára épülő muzeumpedagógiai foglalkozássorozattal.

az első rész, amely a reneszánsz és a barokk kor irodalmát idézi fel, október 30-án nyílik meg. a tárlat létrejöttéhez nagy segítséget nyújtott az mta irodalomtudományi intézete, valamint számos hazai muzeum és közgyűjtemény: az irodalmi emlékek és a korszak jeles művészeinek munkásságát bemutató dokumentumok mellett gazdag kortörténeti emlékananyagot is felvonultatnak. ezek reprezentálják, hogy a korszak alkotásai miként kapcsolódtak a korabeli politikai, társadalmi élethez és a mindennapokhoz.

a válogatás bemutatja a régi - 1550-1750 közötti - magyar irodalom fejlődését: a török hódítás, majd az ország három részre szakadása után a reformáció és ellenreformáció világát, valamint a korszak legnagyobb irodalmi alakjait, köztük balassi, mikes, zrinyi, rákóczi, pázmány munkásságát. a kiállítás reneszánsz részében könyvekkel, kéziratokkal és más tárgyakkal elevenítik fel a korabeli virágénekeket, a török-magyar kulturális kapcsolatok emlékeit, a magyar erázmisták s a reformáció műveit. áttekintik az első magyar nyelvű bibliafordításokat, továbbá balassi bálintnak és követőinek munkásságát. a barokk korszakot szenczi molnár albert és pázmány péter, valamint zrinyi mikós munkássága képviseli. mellettük a verses epika, az önéletírás, az iskoladráma és a líra, valamint az e korszakban meginduló irodalomtörténeti tevékenység dokumentumai is láthatók. a közönség elé tárják továbbá esterházy pál, kemény jános, bethlen miklós, ii. rákóczi ferenc, mikes kelemen műveit és néhány személyes használati tárgyát is. /mti/

kp/la/il/km/il 1e
09.02 261086 2096

Li

--

sb0005 4 160 mtib1005

csehszlovák programok budapesten

1986. október 26. - bélyegkiállítás, ajándékvásár várja egyebek között az érdeklődőket az év hátralévő hónapjaiban a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban.

a kulturális intézmény feladata, hogy megismertessék a magyar közönséget csehszlovákia politikai, gazdasági, kulturális életével, s mélyítsék a két ország népei közti együttműködést, barátságot. ezt szolgálják azok a gazdag programok, amelyek közül évente több ezer látogatót válogat. az idei év különösképpen alkalmat ad az együttműködésre, hiszen liszt ferenc születésének 175., s halálának 100. évfordulójára emlékeznek az egész zenei világ. a xix. századi nagy magyar zeneszerzőnek számos kapcsolata volt csehországgal, illetve szlovákiával. a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban zenei rendezvényt, s liszt ferenc életének szlovákiához kötődő dokumentumait, levelezéseit bemutató kiállítással emlékeztek meg a zeneszerzőről. a múlt hónapban láthatta a közönség a magyar művészek csehszlovákiáról című kiállítását. a tárlaton magyar képzőművészek csehszlovákiai tájakat, városokat ábrázoló képeit, grafikáit, tusrájzait mutatták be. jelenleg is látható a csehszlovák odeon kiadó könyveinek bemutatója. a prágai kiadónak évek óta jó kapcsolata van magyarországi könyvműhelyekkel, elsősorban az európa és a corvina kiadóval. a mostani könyvtárlaton többek között örkény istván egyperces novellák, déry tiberius képzelte riport, jókai anna napok című könyveit, valamint kosztolányi dezső és babits mihály versesköteteit is kiállították, amelyek cseh nyelven, a prágai kiadó gondozásában jelentek meg. a napokban nyílt meg az a bélyegkiállítás, amely magyar és csehszlovák filatelisták gyűjteményeiből ad válogatást. élénk az érdeklődés a nyelvtanfolyamok iránt is. évente mintegy százan tanulnak csehül, illetve szlovákul a kulturális központban.

novemberben ismét várják a látogatókat az évente megrendezendő karácsonyi vásárral egybekötött ajándékiállításra. a szokásos bördíszműáruk, üvegtárgyak, gránátékszerek, játékok mellett minden évben valamilyen újdonsággal is kedveskednek a vásárlóknak. az idén magyar nyelvű képes gyermekkönyvek is szerepelnek a kínálatban.

egyre több látogatót vonzanak a programok, s a csehszlovák kulturális központ jelenlegi népköztársaság uti helyisége már kicsi a növekvő létszám befogadására. két éven belül elkészül a rákóczi uton az új központ, amelyben színház, mozi és kiállítóterem kap helyet, s ide költözik az ajándékbolt is. a nagyobb helyen korszerű körülmények között várják majd az érdeklődőket. /mti/

-cz/la/li/il/km/il 1e
09.03 261086 2613

Li

--

sb0006 4 150 mtib1006

fogadóórák ötletadóknak az ipari minisztériumban

1986. október 26. - megalakult az ipari minisztérium kutatópolitikai tanácsa mellett működő konzultatív tudományos testület, amelynek tagjai tudósok, nemzetközileg elismert ipari szakemberek. a testület feladata az, hogy minden olyan ötletet felkaroljon, amelynek megvalósítása elősegíti az iparpolitikai célkitűzések valóra váltását. ennek érdekében november 3-tól, hétfőnként 9-től 10.30-ig fogadóórát tartanak, amelyre jelentkezhet bárki - gazdasági munkaközösségek, kisiparosok és más magánszemélyek -, aki úgy ítéli meg, hogy jól hasznosítható, szabadalommal védhető vagy újításként kidolgozható műszaki ötlete, javaslata van.

a tanácsadó testület véleményezi a benyújtott javaslatokat, és na megvalósíthatónak tartja, véleményével együtt továbbítja a szakma szerint illetékes fórumoknak.

ezzel kapcsolatban a minisztériumban elmondták: ma az iparnak alapvető feladata, hogy növelje a nemzeti jövedelemhez való nozzájárulását, fejlessze az exportképességet és egyre magasabb színvonalon elégítse ki a hazai piac igényeit. ez csak úgy lehetséges, ha minden ésszerű, jó ötlet megvalósul, egyetlen jó gondolat sem vész el. sok ötlet születik magánfeltalálóknál, kisiparosoknál, kisvállalkozásokban, gmk-knál, gyáron belül munkahelyeken, de sok esetben ezek nem illenek bele az adott üzemi struktúrájába, profiljába, és nem esnek egybe tevékenységével. az ipari minisztérium feladatának érzi a hasznosítható gondolatok, a megvalósítható szellemi értékek felkarolását. ezért a bevezetésre alkalmas műszaki ötletek kivitelezésével, neves szakértők bevonásával kívánja közkinccsá tenni azt a nagy szellemi tőkét és kapacitást, amivel a kétkézi és szellemi dolgozók rendelkeznek. a cél az ötletek, a találmányok gyors megvalósítása, referencia-példányok elkészíttetése. az ipari minisztérium együttműködik a kiosz-szal is, amely saját műszaki bázist, műhelyeket hozott létre a gyors kivitelezés elősegítésére, a kikísérletezés megkönnyítésére.

a fogadóóra vendégeinek rendelkezésére állnak atomenergetikai szakemberek, bányászati, vegyészet, elektronikai, gépészeti szakértők, konzultánsok, s a minisztérium előzetes bejelentkezés alapján, szakmák szerint hívja majd meg az ötletadókat, hogy a leghozzáértőbbel tárgyalhassanak. /mti/
sz/cl/li/sl/il ie
09.03 261086 2336

Li

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

orion mikrohullámu Láncok

1986. október 26. - új típusu mikrohullámu berendezések és digitális rádióberendezések sorozatgyártására készültek fel az orion gyárban.

a mikrohullámu berendezéseket ezentúl modul elemekből állítják össze, ily módon azok gyorsan telepíthetők és bárhol felszerelhetők, illetve a már kiépített hagyományos mikrohullámu rendszerek egyszerűen bővíthetők. ezek a harmadik generációs, úgynevezett analóg, széles sávu mikrohullámu készülékek egyidejűleg 960 telefonbeszélgetés vagy a televízióműsorok továbbítását biztosítják, vezetékes összeköttetés nélkül. a tervek szerint rövidesen a dél-balaton körzetében is kiépítenek ilyen berendezésekből mikrohullámu láncot a posta megrendelésére, számottevően javítva ezzel síófok, boglártele, fonyód és marcali környékén a telefonösszeköttetést, különösen a nemzetközi távnyásban. külföldön is nagy az érdeklődés az új orion-gyártmány iránt; szovjet, lengyel, csehszlovák, román, valamint perui és algériai cégek már rendeltek ezekből 1987. évi szállításra.

az orion új digitális rádióberendezése 480 telefonvonal forgalmát bonyolítja le. gyártásához a francia thomson cégtől vettek licencet, s már felszerszámolták a gyártósort, amelyen nemsokára megkezdik a sorozatgyártást. a rádióberendezés alkatrészeit jórészt magyar üzemektől szerzik majd be, egyebek között a mechanikai művektől és a remixtől, de csehszlovák és ndk-beli integrált áramköröket is vásárolnak. a digitális rádióberendezéseket a jövő telefonközpontjaihoz, az ugyancsak digitális központokhoz is csatlakoztathatják majd. a postával már megállapodtak, hogy 1988-ban szombathelyen felszerelik az első ilyen rádióberendezést. lehetőség kínálkozik a berendezések exportjára is. a piackutatás megkezdődött, szovjet, algériai és perui partnereik jelezték vásárlási szándékukat. /mti/
sz/il/sl/il ie
09.04 261086 1856

Li

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

gyeptégla a hanságból

1986. október 26. - befejezték a hansági gyeptégla ezévi kitermelését. a győri városgazdálkodási vállalat április óta mintegy 150 ezer 30-szor 60 centiméteres szeletet metszett ki farád térségében a hatalmas gyepterületből. a kivágásra szánt ősgyepet gondosan előkészítették: trágyázták, gyomtalanították és többször kaszálták, hogy tömörebb, selymesebb legyen. a gyepvel együtt mintegy 3-5 centiméter vastag talajréteget is kiemeltek a gyökérréteggel együtt, ez garantálja az átültetés sikerét. az idén kitermelt gyeptéglával fővárosi sportpályákat, parkokat és balaton környéki üdülők pihenőhelyeit, továbbá köztereket ujitottak fel.

/mti/
mzs/sza/st/il ie
09.05 261086 0693

--

sb0009 4 150 mtib1009

őszii lehalászás a kisalföldön

1986. október 26. - megkezdte kisalföldi halastavainak őszi lehalászását a győri előre halászati termelőszövetkezet. november végéig valamennyi tóból kifogják a tavasszal betelepített és azóta másfél-két kilósra megnőtt halakat. a pontyok, amurok és busák mellett több száz mázsa fogásra is számítanak. a lehalászás zsákmányát téli ellátásra a szigetközi nagybajcsnál kiépített tárolórendszerben helyezik el. eközben intenzíven folytatják a nyílt vízi halászatot is a duna rajka és komárom közötti szakaszán, a mosoni-dunán, a rába alsó és középső szakaszán, a rábca és a marcal tolyókon, valamint a fertő tó magyar oldalán. /mti/

cser/sza st/il ie
09.05 261086 0693

Li

--

sb0010 4 150 mtib1010

csizmafelsőrészek indiából

1986. október 26. - a duna cipőgyár az indiai liberti cégtől 130 ezer pár lábbelire való felsőrészt vásárolt, melyből a belső piacra készít főként női csizmákat, illetőleg fiú és férfi szabadidő-cipőket. a duna cipőgyár így kiváló minőségű, divatos alapanyaghoz jut. az idei télre már ezekkel a felsőrészekkel készült a csizmák egy része. /mti/

őz/il/sl/il ie
09.06 261086 0404

--

sb0011 4 130 mtib1011

kempingfelújítás keszthelyen

1986. október 26. - a külföldi és hazai vendégek egy része csak ideiglenes kempingben sátorozhatott idén keszthelyen, mivel akkor még nem készültek el a zala megyei idegenforgalmi hivatal kezelésében levő első osztályu kemping felújításával. az 1.100 vendég kényelmes elhelyezésére alkalmas táborozóhely a most befejeződött korszerűsítéssel vált igazában első osztályúvá. a kemping területén napelemes melegvízszolgáltató rendszert alakítottak ki. új büfét és teniszpályát építettek, élősvénnyel választották el egymástól a lakóegységeket. a munka zárószakasza az őszi fásítás volt, s a kemping jövő tavasszal ismét fogadja a vendégeket. /mti/

tőa/kné/st/il ie
09.07 261086 0705

Li

--

sb0012 4 160 mtib1012

közkinccsé tett gyűjtemény

1986. október 26. - a szentgotthárdi városi tanácsnak ajándékozta mintegy háromszáz tárgyból álló néprajzi gyűjteményét egy pedagógus házaspár, dankovics ferenc iskolaigazgató és felesége negyedszázada tanít a szentgotthárdhoz tartozó rábafüzesen, és ezalatt értékes anyagot gyűjtött össze az egykori paraszti élet tárgyi emlékeiből, régi háztartási és munkaeszközökből, az értékes és tanulságos néprajzi gyűjteményt állandó kiállításon teszik közkinccsé a rábafüzesi városrész iskolája melletti épületben. /mti/

Lér st/il ie
09.07 261086 0567

--

sb0013 4 150 mtib1013 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti galéria közleménye

1986. október 26. - a magyar nemzeti galériában október 28-án, kedden csak a c kapu lesz nyitva. ezen a napon a szárnyas oltárok és a barokk művészet című kiállítás 13-tól 15 óráig zárva tart. /mti/

Kp/cl/km/il olt
09.08 261086 0265

--

sb0014 4 130 mtib1014

folytatódott a palme-bizottság ülése /1. rész/

1986. október 26. - zárt üléssel folytatta munkáját szombaton a budapesti tanácskozó palme-bizottság, a neves politikusokból álló csoportosulás, amely az európai biztonság és a nukleáris kísérletek kérdéseiről folytat eszmecsereket, különös figyelmet fordít a reykjavíki csucstalálkozó eredményeire is, az utóbbival kapcsolatban a magyar távirati iroda munkatársai kérdéseket intéztek a bizottság ülésén résztvevő georgij arbatovhoz, az ismert szovjet amerika-szakértőhöz, a szovjet tudományos akadémia kutató intézetének igazgatójához, és az nszk-beli egon bahrhoz, a palme-bizottság budapesti ülészakának elnökéhez.

Li

Egyesült államok és Kanada

- miheil gorbacsov - hangzott a válasz - három oldalas orosz és angol nyelvű dokumentumtervezetet nyújtott át reykjavikban reagan elnöknek, az okmány bevezetőjében az olvasható: az amerikai elnök és a főtítkár elhatározta, csucstalálkozót tart az egyesült államokban, hogy egyezményeket írjon alá. a dokumentumban egyben felhatalmazták a két külügyminisztert, hogy készítsék elő a megállapodásokat. a dátum helyét kipontozták.

a szovjetunió kezdeményezései azonban, mint ez ma már közismert, nem találtak visszhangra, a találkozó azonban, a kicsinyes gondolkodási sémák felszámolásával és egy újfajta szemlélet meghonosításával mégis jelentős változást hozott a nemzetközi politikában. a szovjet kezdeményezésnek köszönhetően sikerült kikeveredni a képtelenségeknek abból a mocsarából, amely mindeddig ránevezedett a leszerelési és fegyverzetellenőrzési tárgyalásokra, és sikerült megszabadulni a korábbi fűthözragadt spekulációktól is.

a megegyezés elmaradását - folytatta g. arbatov - az amerikaiak most egyfajta győzelemnek tüntetik fel. azt igyekeznek kimutatni, hogy több kérdésben engedményeket csikartak ki, és minden áron igazolni akarják reagan elnök makacs ragaszkodását a megegyezés útjában álló sdi ürfegyverkezési programhoz. ebben belpolitikai megfontolások is közrejátszanak. novemberben törvényhozói választások lesznek az egyesült államokban, s most azt akarják elhíttetni a tájékozatlan amerikaiakkal, hogy a megegyezés felé tartunk. valószínűleg célt is érnek, mert az amerikai kormányzat egy dologhoz kétségtelenül jól ért: a reklámhoz.

az szko kb főtítkára reykjavikban csomagtervet terjesztett elő - folytatta g. arbatov. az amerikaiak szemügyre is vették, de úgy forgatták kezükben, mint valami étlapot, amelyből kiválaszthatják a nekik inycsiklandozó dolgokat, és elvethetik, ami nem tetszik. ez nem megy. ha valaki házat akar vásárolni, meg kell egyeznie az árban. ez megszokott dolog a diplomáciában. /folyt. köv./

Lg/br/il/li
12.52 261086 2669

Li

--

sb0015 4 130 mtib1015

folytatódott a palme-bizottság /2. rész/

reagan elnökben - mutatott rá ezután a szovjet kutató - volt ugyan némi megegyezési készség, de megijedt saját árnyékától. vannak ugyanis olyanok, akik felügyelnek rá, és közbeszólnak, ha úgy érzik, hogy az elnök túlságosan messzire ment. reagan szeretne „béketeremtő elnökként, nagy álamférfiként”, bevonulni a történelembe, de mindig enged azok nyomásának, akiktől függ. reykjavikban is az ő szorítójukba került.

reykjavik - hangoztatta ismét g. arbatov - mégsem volt eredménytelen. a tárgyalások új szintre tevődtek át, újszerű gondolkodásmód érvényesült és érvényesül. most mindnyájunkon mulik, rajtunk, szövetségeseinken és barátainkon, minden becsületes emberen szerte a világon - keleten és nyugaton egyaránt -, hogy e tárgyalások folytatódjanak - mondotta befejezésül a szovjet kutató.

- mihaíl gorbacsov és ronald reagan reykjaviki találkozója egyszerre volt siker és kudarc - összegezte ugyanerről a kérdésről alkotott véleményét egon bahr, nszk-beli politikus, a palme-bizottság budapesti ülészakának elnöke.

tartok tőle - mondotta -, hogy néhány év múlva meg kell állapítanunk: elszalasztottuk a történelmi esélyt. ezen azt értem, hogy a II. világháború óta első ízben most valóban egyedülálló lehetőségek adódtak a leszerelésre. mindez meghiúsult az sdi amerikai űrfegyverkezési program miatt. reykjavik mégis olyan sikerrel zárult, amilyenre még álmunkban sem gondoltunk: a két nagyhatalom gyakorlatilag képes volt egyetértésre jutni bizonyos leszerelési kérdésekben.

a közeljövőben - jegyezte meg e. bahr - aligha várható, hogy reagan elnök érdemben módosítsa a hadászati védelmi kezdeményezésről vallott álláspontját, habár ez kívánatos lenne. a megegyezésre már túl rövid az idő, hiszen 1988-ban az egyesült államokban a választási harc kerül előtérbe, ezért ebben az évtizedben aligha számíthatunk stratégiai áttörésre. a fegyverkezés viszont folytatódik, új típusu fegyverek jelennek meg, esetleg olyanok, amilyenekről eddig szó sem volt.

most, kivált európa szempontjából, arra kell törekedni - folytatta bahr -, hogy a genfben már kialakult elvi egyetértésnek megfelelően megvalósuljon a megállapodás a közepes hatótávolságu fegyverek eltávolításáról, egy európai békeövezet kialakításáról.

/folyt. köv./ Lg/br/ll/li
12.58 261086 2325

Li

--

sb0016 4 130 mtib1016

folytatódott a palme-bizottság /3. rész/

egon bahr a továbbiakban arra emlékeztetett, hogy a palme-bizottság egy közép-európai atomfegyvermentes folyosó létrehozását kezdeményezte. az ötletet mind a német szociáldemokrata párt, mind pedig a német szocialista egységpárt felkarolta, s a napokban már létre is jött ezzel kapcsolatos megállapodásuk.

az nszk-beli politikus a továbbiakban a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének tavalyi budapesti felhívását méltatta. ez, mint mondotta, megfogalmazta a stabilitás megteremtésének igényét a hagyományos fegyverzet terén.

a két nagyhatalom viszonyával foglalkozva e. bahr reményét fejezte ki, hogy reykjavik tanulságainak figyelembe vételével folytatódhatnak a genfi tárgyalások, nem tér vissza a konfrontáció időszaka, megmarad a párbeszéd légköre - hiszen alapjában véve mindkét félnek szüksége van rá, hogy eredményt érjen el - hangoztatta egon bahr. /mti/

br/Lg/ll li kz
13.00 261086 0966

--

sb0017 4 160 mtib1017

az édes anyanyelvünk verseny középiskolai döntője

1986. október 26. - vasárnap sátoraljaujhelyen kihirdették az édes anyanyelvünk verseny középiskolai döntőjének eredményét. a vetélkedőn 64 gimnazista és szakközépiskolás, továbbá 56 szakmunkástanuló vett részt.

a verseny győztesei a következők: berényi anna /békéscsabai rózsá terenc gimnázium/, elsner andrea /bajai, iii. béla gimnázium/, hankovszky katalin /győri révai gimnázium/, hódi veronika /szegedi radnóti gimnázium/, kis györgyi /mezőturi kereskedelmi szakmunkásképző intézet/, kiss judit /budapesti landler jenő gimnázium/, kumin krisztina /budapesti petőfi sándor gimnázium/, kurucz zsuzsanna /győri kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképző intézet/, majoros ildikó /mezőkövesdi, 120 számú ipari szakmunkásképző intézet/, németh árpád /szekszárdi, 505 számú ipari szakmunkásképző intézet/, őri erzsébet /győri kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképző intézet/, páll gabriella /salgótarjáni bólyai jános gimnázium/, sörényi istván /nyiregyházi kereskedelmi és vendég látóipari szakmunkásképző intézet/, tóth

Li

József /székesfehérvári 323. számú ipari szakmunkásképző intézet/,
vaskuti tünde /bajai iii. béla gimnázium/.

a bíráló bizottság, kiemelkedő oktató-nevelő munkájukért
elismerésben részesítette Kovács Lászlónét, a bajai iii. béla
gimnázium és papik Péternét, a nyíregyházi kereskedelmi és
vendéglátóipari szakmunkás képző intézet tanárát.

a verseny nyertesei pénzjutalmon kívül megkaptán sátoraljauhely
diszes emléklapok kettjét. átadták továbbá a hazafia népfront országos
tanácsa, a sátoraljauhelyi Kazinczy társaság, valamint
sátoraljauhely városi baráti köre által felajánlott különdíjakat
is. a díjakat, jutalmakat Maróti István, a hmf országos tanácsának
munkatársa és Kazsimérszki Ferenc, sátoraljauhelyi városi tanács
elnöke adta át.

a verseny résztvevői megkoszorúzták Kazinczy Ferenc széphalmi
síriját. /mti/
bas/li kz
13.08 261086 1952

--

sb0018 4 150 mtib1018 /közönségszolgálat/

időjárás-jelentés

1986. október 26. - az országos meteorológiai intézet jelenti:

hűvös idő

szinte kontinensszerte változatos, változóidőjárás
uralkodik. középpontjával dél-skandinávia, az appeninek, valamint a
kelet-európai alföld déli része fölött egy-egy légörvény található.
a dél-skandinávia, illetve az appeninek fölötti légörvényt összekötő
időjárás frontrendszer vasárnap reggel körülbelül a
koppenhága-prága-róma vonalban volt. a frontrendszer mentén borult
az ég, esik az eső, záporosó. a frontrendszer nyugati oldalán hűvös,
valamelyest szárazabb levegő áramlik. a frontrendszer felhőzete
vasárnapra elérte a kárpát-medencét és mivel nagyon lassan halad
kelet felé, várhatóan még hétfőn is időjárásunk fő meghatározója
marad.

magyarországon szombaton túlnyomóan napos, kissé hűvös idő volt.
a hőmérséklet csúcstartéka mindössze 10-14 fok között alakult.
éjszaka nyugat, délnyugat felől lassanként országszerte beborult az
ég, reggelig főként a délnyugati országrészben hullott számottevő 2,
7 mm-nyi eső. hajnalra az ország nagy részén csupán 2-6 fokig, a még

Li

nosszabb időn át derült északkeleti országrészben -2, plusz 1 fokig
hűlt le a levegő. délelőtt országszerte jobbra borult volt az ég,
sokfelé hullott eső, záporosó. a hőmérséklet 11 órakor 6-11 fok
között volt.

budapest belterületén szombaton a hőmérséklet napi középértéke
6,3 fok, a többéves átlagnál 3,3 fokkal alacsonyabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre
átszámított légnyomás 1019 hpa, mérsékeltlen süllyed.

előrejelzés az ország területére hétfő estig:

csak időnként és csak átmenetileg szakadozik fel, csökken a
felhőzet. főként a dunántúlon lesz sokfelé újabb eső, záporosó.
általában mérsékelt, változó irányú, nyugat-dunántúlon időnként erős
északnyugati szél várható. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7
fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn nyugaton,
északnyugaton 8 fok körül, másutt 12 fok körül alakul.

előrejelzés budapest térségére hétfő reggelig:

folytatódik a jobbra borult idő, több ízben valószínű eső,
záporosó. a változó irányú szél kissé megélénkül. a hőmérséklet késő
este 6 fok körül, hétfőn hajnalban 3-4 fok körül várható.

a duma vizállása budapestnél 200 cm, hőmérséklete 10,5 fok.
/mti/ li kz
13.08 261086 2460

--

sb0019 4 150 mtib1020

az esők után az őszi határban /1. rész/

1986. október 26. - mezőgazdasági üzemek szerte az országban
jól hasznosították a hónapokig tartó, s már bizony sok aggodalmat is
okozó aszály előnyeit: az időponthoz képest szinte példátlanul
előrehaladt az őszi betakarítás, a vetés és még inkább az őszi
mályszántás. a hét végén már a teljes tervezett területen földben
volt az őszi árpa és a rozs magja, a búzának pedig az utolsó
nektárjait vetették, vetik a nagyüzemek. a sok nehézséggel, az idén
valóban szinte a szó eredeti értelmében porba vetett kenyér és
takarmánygabonákra, ha késve is, és ha nem is mindenütt kellő
mennyiségben, de végre megjött a várva-várt csapadék, s így

Li

meggyorsult a magvak csirázása, kelése. nem egy helyen eltűnnek azok az „aszály-foltok”, is a gabonátáblákról, amelyek amiatt keletkeztek, hogy a nedvességhiány miatt nem egyenletesen kelt a mag.

az esőzések mindenütt új lendületet adtak a munkának. mint a vidéki jelentésekből kiderült, vasárnap is őszi nagyüzem volt a földeken. vas megyében, bár egész nap szemerkélő eső hullott, nagy lendülettel folytatták a magágykészítést, a vetést és a cukorrépa szedését. az egész megyében befejezték a silókukorica, a burgonya, a szója betakarítását, és vasárnap este már a kukoricának is hetven százaléka biztos fedél alatt volt. a búzát eddig a tervezett terület netvenöt százaléka vetették el, de úgy számítják, hogy a jövő héten ezzel a tennivalóval is végeznek.

a kisalföldön, ahol az utóbbi napokban mintegy 40 milliméter csapadék hullott, lényegesen gyorsabban haladnak a szántótraktorok, jóval kevesebb az ekefej- és az egyéb géptörés, mint korábban. a táj legnagyobb mezőgazdasági üzemében, a 25 ezer hektáros Lajta-hansági állami tangazdaságban vasárnap estig 5200 hektár búzát vettek el, s így már csak 400 hektárnyi kenyérgabonájuk vetetlen. a vetőmagnak szánt kukorica szedését befejezték, s a takarmánykukorica nagyobb részét is betakarították. a cukorrépa szedése befejező szakaszába érkezett az óriási gazdaságban. e munkát egyébként a cukorgyárakkal egyeztetett ütemben végzik. szombaton és vasárnap is mintegy 20.000 tonnát szállítottak belőle a vidék három feldolgozó üzemébe, a petőházi, az ácsi és a sárvari cukorgyárba. /folyt. köv./

kz/Li kz
15.08 261086 2264

--

sb0020 4 150 mtib1021

az esők után az őszi határban /2. rész/

az ország déli vidékén, a máv szegedi igazgatóságának területén is egész hétvégén nagy volt a „cukorrépa-forgalom”, a dél-alföld különböző pontjairól indított irányvonatok együttesen 300 vagon cukorrépát továbbítottak a sarkadi és a mezőhegyesi cukorgyárba. két vonat jugoszláviai üzemekbe szállított répát. az igazgatóság összesítése szerint az idény kezdete óta már mintegy ezer cukorrépával rakott irányvonal indult a dél-alföldi gépesített rakodóállomásokról.

a zavartalan, a korábbi évekhez képest gyorsabb ütemű répaszállítás annak is köszönhető, hogy az idén szegeden is, békéscsabán is különleges gyorsjavító brigádokat szerveztek, s ezek

///

tagjai a hét minden napján, vasárnap is, készenlétben állnak arra az esetre, ha valahol, valamilyen műszaki hiba akadályozná a répaszállítást.

hajdu-bihar megyében, ahol mintegy százezer hektár buzavetést terveztek, vasárnap estig a kijelölt terület 90 százaléka volt földben a jövő évi kenyérnekvaló magja, számos nagyüzemben pedig be is fejezték ezt a munkát. az utóbbiak közé tartozó nádudvari vörös csillag tisz határában több mint négyezer hektáron, a hajduszoboszlói buzakalász termelőszövetkezetben pedig 1500 hektáron találta földben az eső a búzát. az itt hullott csapadék ugyan nagyon szerény mennyiségű, mindössze 10-15 milliméternyi volt, de ez is több a semminél, s a gazdák remélik, hogy hamarosan bőségesebb pótlása lesz.

az egész megyében befejezéshez közeledik a kukorica betakarítása. bár nagyon száraz és kedvezőtlen volt az őszi, a tervezettnél nagyobb mennyiségű takarmánygabona került a raktárakba, lényegesen olcsóbban: a száraz utakon gyorsabb volt a szállítás, és ugyancsak a szárazság miatt az idén nem kellett szárítani a terményt.

szeged környékén vasárnap már a vége felé járt az ötezer hektárnyi fűszerpaprika harmadik, s általában csak szép hosszú, s főként csapadékszegény őszi betakarítható termése. más években az esők és a hajnali fagyok ilyenkorra már tönkre teszik az utoljára maradt csöveket. ezen a vasárnapon viszont még több száz embernek akadt egésznapos munkája: szedték, s nyomban el is szállították a piros paprikát a szegeden, az üllésen, a mórhalmon és másutt működő földgázfűtéses szárítóba. a termelők jelzésére ugyanis ezekben is dolgoztak. /folyt. köv./

kz/Li kz
15.15 261086 2340

///

--

sb0021 4 150 mtib1022

az esők után az őszi határban /3. rész/

a csongrádi szántóföldeken is egész vasárnap szorgoskodtak. najdu-bihar megyéhez hasonlóan az elmúlt napok esői ezen a vidéken is éppencsak elverték a port, de igazi változást még nem hoztak se a talajmunkához, se a vetések számára. megyszerte, de főleg a tiszamenti kötött talajokon. még mindig nagyon nehezen dolgoznak a talajművelők. a föld adott körülményekhez viszonyított jó elmulkálása itt még mindig a szokásos munka és géphasználat kétszeresére kerül. a gyakori géptörések és egyéb hibák miatt a gépműhelyek dolgozói is egésznapos műszakot tartottak hétvégi pihenőnapjaikon. a kukorica betakarításához viszont itt is kedvező az idő. ki is használták a lehetőséget: a hatvanezer hektárnyi termésből csupán ötezer hektár betakarítása maradt a jövő hétre.

bács-kiskun megyében egy jellegzetes őszi munka, a gyümölcsfatelepités. kezdődött meg a hét végén. az utóbbi években ezen, az ország kertjének is nevezett vidéken, kerekén 11.000 hektárral csökkent a gyümölcsstermő terület, s e csökkenéssel nem tartottak lépést az új telepitések. pótolni való tehát van bőven, s egyre több jele van annak, hogy ez a folyamat meg is kezdődött. különösen megélnék az érdeklődés a háztáji gazdaságok és a szakcsoportok körében. kecskemét környékén megkezdtek a híres kajszisok felujtását, kecel és kiskőrös térségében pedig új meggyeseket telepítenek. a nagyüzemi gazdaságok közül a kecskeméti magyar-szovjet barátság tsz bővíti gyümölcsösét mintegy 100 hektárral. /mti/

Lér-cser-tob-szü-dob-lász/kz/li kz
15.18 261086 1563

--

sb0022 4 160 mtib1023

megnyílt a felujított holló lászló emlékmúzeum

1986. október 26. - vasárnap, csaknem három évi kényszerű zárva tartás után ismét megnyílt a látogatók előtt a felujított debreceni holló lászló emlékmúzeum. az 1978 tavaszán létrehozott emlékmúzeumban még mindössze három kiállításra alkalmas helyiség volt. a mostani felujítás során az épület újabb részét tették alkalmassá erre célra, s ezzel kétszeresére növekedett a kiállítási terület. hét helyiségben holló lászló mintegy 100 alkotását helyezték el, egyet pedig hrabéczy ernő emlékének szenteltek. /mti/ szü/li kz

15.23 261086 0581

h

--

sb0023 4 160 mtib1024

borzán gáspár irodalmi emlékversemy

1986. október 26. - borzán gáspár irodalmi emlékversenyt hirdetett a debreceni középiskolások számára városi nyilvánításának 625. évfordulóját ünneplő debrecen tanácsa. a pályázó diákoknak - szabó magda kossuth-díjas író, debrecen diszpolgárának javaslatára - olyan színpadi műveket kellett írniuk és bemutatniuk, amelyek a város történelmének egy-egy epizódjával, illetve egykori neves debreceni személyiségek életével foglalkoznak. [színi]

husz pályamű érkezett, s ezek közül a zsüri kilencet tartott alkalmasnak a színpadi bemutatásra. a darabokat a hét végén maguk a diákirók vitték színre a debreceni kölcsény ferenc művelődési központban. az első helyet diákfurfang című irásukért és bemutatásáért a tóth árpád gimnázium színjátszó, a másodikat a polihisztor című produkciójáért a bethlen szakközépiskola tanulói, a harmadikat a városnak dicsőségére című színpadi mű megírásáért és bemutatásáért a péchy mihály szakközépiskola diákjai szerezték meg. a legjobb rendezésért járó különdíjat a bethlen gábor szakközépiskola bemutatója nyerte el. /mti/

tár/kz li kz
15.45 261086 1115

--

sb0024 1 130 mtib1025

szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtib1014 számú, folytatódott a palme-bizottság... /1. rész/
című hírünk 3. bek. 1. mondatát /a szovjetunió kezdeményezései.../
kérjük törölni!

a szöveg a 3. bek. 1-2. sorában helyesen:

a szovjetunióknak az a kísérlete, hogy megegyezésre jusson az egyesült államokkal, teljes kudarc volt. a reykjavíki találkozó azonban, a kicsinyes...

/mti/ li kz
15.54 261086 0622

h

--

sb0025 4 130 mtib1026 /embargó 18 óráig!/
 párt- és állami küldöttség utazott samora machel temetésére

1986. október 26. - maróthy lászlónak, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével párt- és állami küldöttség utazott maputóba, samora moises machelnek, a frelimo-párt és a mozambiki népi köztársaság tragikus szerencsétlenség során elhunyt elnökének temetésére. a küldöttség tagja györke józsef, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője és gál gáspár tamás külügyminisztériumi főosztályvezető. /mti/

il km/li kz
 16.15 261086 0557

--

sb0026 4 130 mtib1027 /embargó: 18.00 óráig!/
 hazánkba látogat gustáv husák

1986. október 26. - kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt főtitkárának meghívására a közeli napokban baráti munkalátogatásra hazánkba érkezik gustáv husák, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának főtitkára, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke. /mti/

gw km/li kz
 16.16 261086 0340

--

sb0027 1 130 mtib1028

befejeződött a palme-bizottság tanácskozása /1. rész/

1986. október 26. - vasárnap befejeződött budapesten a palme-bizottság tanácskozása. a háromnapos ülésen a neves politikusokból álló testület az európai biztonságról és a nukleáris kísérletekről folytatott eszmecsere.

a tanácskozáson két dokumentumot fogadtak el: áttekintést az európai biztonságért 1982 óta tett erőfeszítésekről, valamint ajánlásokat a testület véleménye szerint szükséges további feladatokról.

//

az első dokumentum emlékeztet arra, hogy a bizottságnak a kölcsönös biztonságról közzétett négy évvel ezelőtti jelentésében számos javaslatot fogalmaztak meg. a többi között rámutattak, hogy a kelet és nyugat közötti katonai szembenállás leginkább európát fenyegeti, mivel itt a legnagyobb a hagyományos, a vegyi és a nukleáris fegyverek koncentrációja. kiemelt fontosságot tulajdonítottak annak, hogy a bécsi tárgyalásokon szülessen megegyezés a hagyományos fegyveres erők szintjének jelentős csökkentéséről, továbbá indítványozták atomfegyvermentes övezet létesítését, mindenekelőtt közép-európában. ugyancsak a javaslatok között szerepelt a középhatótávolságú nukleáris eszközök kivonása, vagy a lehető legalacsonyabb szintre csökkentése.

az azóta megtett ut fő mozzanatai között említi a dokumentum, hogy az idén zárult stockholmi konferencia sikeresen, európai bizalom- és biztonságerősítő intézkedések elfogadásával fejezte be munkáját. külön kiemeli, hogy idén júniusban a varsói szerződés tagállami politikai tanácskozó testületének budapesti felhívásában jelentős javaslatokat terjesztettek elő a hagyományos fegyverzet csökkentésére, s így egy szilárdabb európai katonai egyensúly megteremtésére a fegyverzet alacsonyabb szintjén.

a bizottság rámutat, hogy valóságos haladás a leszerelési tolyamatban csupán a szovjetunió és az egyesült államok együttműködése révén lehetséges. ezzel összefüggésben visszatekint az előrehaladást gátló tényezőkre, külön kiemelve, hogy az amerikai kormányzat 1983-ban meghirdette az ugynevezett stratégiai védelmi kezdeményezés programját. az sdi és az európai rakétatelepítések nyomán megromlott szovjet-amerikai kapcsolatok történetében reagan elnök és mihail gorbacsov főtitkár tavalyi genfi találkozója nyitott újabb reménykeltő szakaszt; e folyamatba illeszkedett a reykjaviki csúcstalálkozó is.

a dokumentum utal arra, hogy az erőfeszítések eredményeként - a palme-bizottságnak a közös, kölcsönös biztonságról vallott felfogásával összhangban - számos területen sikerült előbbre jutni a különböző tárgyalásokon, ám konkrét leszerelési egyezmények még nem születtek. /folyt.köv./ lg/bg/ár/li
 16.22 261086 2646

//

--

sb0028 1 130 mtib1029

befejeződött a palme-bizottság /2. rész/

a palme-bizottság ajánlásait magában foglaló munkaokmány sajnálatos állapotban állapítja meg, hogy nem sikerült végleges megállapodást elérni mihaíl gorbacsov és ronald reagan reykjaviki csúcstalálkozóján. a bizottság ezért felszólítja az egyesült államokat és a szovjetuniót, hogy folytassa a reykjavikban megkezdett folyamatot, sokszorozza meg erőfeszítéseit a megállapodás elérésére.

a megegyezés fő akadályá volt - mutat rá a dokumentum - az amerikai hadászati védelmi kezdeményezés /sdi/ és a rakétaelhárító rendszerek korlátozásáról érvényben lévő abm-szerződés értelmezése. a bizottság kívánatosnak tartja, hogy a nagyhatalmak erősítsék meg ezt a szerződést és tisztázzák, hogy hol van a választóvonal az abm-rendszerekkel végzendő kutatómunka engedélyezése, illetve a kipróbálás és fejlesztés tilalma között. ezért helyes volna, ha az egyesült államok megjelölné: milyen kutatásokat, kísérleteket és fejlesztést tervez az elkövetkező tíz esztendőben, a szovjetunió pedig megjelölné, hogy e tevékenységek közül melyeket tekintene a szerződés megszegésének. ugyanez érvényes volna a szovjetunióra is. a szerződés megerősítését szolgálja, ha mindkét fél vállalná: tíz éven belül nem él a felmondás jogával.

a palme-bizottság sürgeti, hogy a hadászati védelmi rendszerek, a fegyverzetellenőrzés és a leszerelés egész témakörét a lehető legmagasabb szinten tárgyalják meg, mert ha megvan a megállapodás elérésére a politikai akarat, akkor nem lehet akadály a technikai megoldásnak.

a dokumentum állást foglal amellett, hogy a szovjetunió és az egyesült államok mielőbb véglegesen állapodják meg a hadászati nukleáris robbanótöltetek és hordozóeszközök öt esztendőn belüli 50 százalékos csökkentésében.

reykjavikban csaknem teljes egyezséget sikerült elérni a közepes hatótávolságú rakéták kivonásáról. az ilyen fegyvereket - amelyek Európában állomásoznak, vagy képesek elérni Európát - meg kell semmisíteni - szögezi le a bizottság ajánlása. a szovjetunió ázsiai és az egyesült államok területén 100-100 robbanótöltetre korlátoznák az ilyen típusú rakéták számát. elejét venni a megállapodás megkerülésének, ha befagyasztanák a rövidebb hatótávolságú rakéták telepítését, mielőbb tárgyalásokat kezdenének csökkentésükről és esetleges felszámolásukról. a bizottság azt ajánlja, hogy a két nagyhatalom aláírásra kész formában rögzítse minél előbb ezt a megállapodást. /folyt. köv./

lg/bj/gg/li ár
16.30 261086 2468

//

--

sb0029 1 130 mtib1030

befejeződött a palme-bizottság... /3. rész/

a palme-bizottság megerősítette azt a véleményét, hogy meg kell állapodni valamennyi nukleáris kísérlet azonnali megtiltásában. az átfogó tilalomról tartandó tárgyalások keretében elképzelhető egy átmeneti megoldás is, például az, hogy az ilyen kísérletek felső szintjét egy kilotonnában határoznák meg.

nem ért egyet a bizottság azzal az elképzeléssel, hogy a lézerfegyverhez az űrben végzett nukleáris robbantás szolgáljon energiaforrásként. ezt a lehetőséget ki kell zárni.

az ajánlások külön kitérnek a hagyományos fegyverzet csökkentéséről 13 éve tartó tárgyalásokra is. arra kell törekedni - mutat rá az okmány -, hogy az uraltól az atlanti-óceánig terjedő térségben a fegyverzetek lehető legalacsonyabb szintjén valósuljon meg a katonai stabilitás.

a bizottság eredményesnek minősítette a bizalomépítő intézkedésekkel foglalkozó stockholmi konferencia munkáját, viszont elégedetlen a bécsi haderőcsökkentési tárgyalások eddigi menetével. naadéktalanul konkrét tárgyalási eredményekre kell jutni. nem elegendő a mennyiségi korlátozás, figyelembe kell venni a hagyományos katonai egyensúly minőségi vonatkozásait is. ezért új tárgyalófórumot kellene létrehozni - javasolta a palme-bizottság -, és ennek napirendjén szerepelne a hagyományos erők nagyarányú csökkentése, az egyensúly megszilárdítása, a rövid hatótávolságú harcászati nukleáris fegyverek számának korlátozása, és megannyi bizalomépítő intézkedés, beleértve a nukleáris fegyverektől és a vegyifegyverektől mentes övezetek megteremtését. /folyt. köv./

bj/gg/li -ár
16.37 261086 1612

//

--

sb0030 4 150 mtib1031 /felhasználható: 18 órától!/
 hans gustafsson hazánkba érkezett

1986. október 26. - somogyi lászló építésügyi és városfejlesztési miniszter meghívására vasárnap a késő délutáni órákban hazánkba érkezett hans gustafsson, svédország lakásügyi és településfejlesztési minisztere.

a két miniszter tárgyalásai során megvizsgálja a kétoldalú műszaki és tudományos együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit, valamint a meglévő kereskedelmi és kooperációs kapcsolatok harmadik piaci bővítésének módjait. /mti/
 gg/li kz

16.39 261086 0506

-.-

sb0031 1 130 mtib1032

palme-bizottság - sajtóértekezlet, interjúk /1. rész/

1986. október 26. - a vasárnapi zárülést követően a palme-bizottság tagjai nemzetközi sajtóértekezletet tartottak egon bahrnak, a tanácskozás elnökének vezetésével.

az nszk-beli politikus igen sikeresnek minősítette az eszmecsere, amelynek eredménye jól tükröződik az elfogadott két dokumentumban is. bejelentette: a palme-bizottság - korábbi elhatározásával ellentétben - nem szünteti be tevékenységét, legközelebb a jövő év derekán ül ismét össze, hogy megvitassa többek között az afrikai földrészen kialakult helyzetet. szólt arról is, hogy a bizottság a most közzétetteken túl a közeljövőben egy másik közös dokumentumot is nyilvánosságra kíván hozni, az atomfegyver-kísérletek tilalmáról.

a bizottság tagjai - mutatott rá - különböző politikai irányzatokat képviselnek, a világ más-más részeiről, eltérő társadalmi rendszerben élő államokból érkeztek. a budapesti tanácskozáson mégis sikerült olyan közös következtetésekre jutniuk, amelyek feltehetően elfogadhatóak lesznek mindkét fél, az egyesült államok és a szovjetunió számára.

az mti munkatársának kérdésére válaszolva egon bahr elmondta: a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon tizenhárom év alatt csak odáig jutottak el a szembenálló felek, hogy egy százalékos csökkentést helyezzenek kilátásba. ezért szélesebb körű fórumot kellene teremteni valamennyi európai ország részvételével. ennek a fórumnak

h

a napirendjére tűzhetnék a kettős rendeltetésű - hagyományos és nukleáris töltetek kilövésére alkalmas - fegyverek kérdését is, hiszen „vegytiszta formában”, ma már nem lehet elkülöníteni a konvencionális fegyvereket a nukleáris eszközöktől.

cyrus vance, volt amerikai külügyminiszter az ajándásoknak megfelelően megerősítette, hogy ragaszkodni kell nukleáris védelmi rendszerek korlátozását rögzítő abm-szerződés érvényéhez, de tisztázni szükséges a kutatás, a kísérletezés és a kifejlesztés értelmezésében megmutatókozó véleménykülönbségeket.

georgij arbatov, ismert szovjet amerika-kutató megerősítette: támogatja ezt a javaslatot, de kételyei is vannak, mert az egyesült államok sajnálatos módon „meghamisítja reykjavíkot, eltorzítja az igazságot, és félrevezeti a közvéleményt”, emlékeztetett arra, hogy vezető amerikai politikusok - reagan elnök, schultz külügyminiszter - merőben különböző értékeléseket adtak, amelyek még egymásnak is ellentmondanak.

x x x

a tanácskozáson résztvevő politikusok közül vasárnap cyrus vance, volt amerikai külügyminiszter és olusegun obasanjo, volt nigériai államfő nyilatkozott az mti munkatársainak. /folyt. köv./ lg/bj/li -ár
 17.35 261086 2663

-.-

sb0032 1 130 mtib1033

palme-bizottság - sajtóértekezlet, interjúk /2. rész/

a palme-bizottság tevékenységének jelentősége abban áll, hogy tagjai a budapesti tanácskozáson konkrét, gyakorlati javaslatokat fogalmaztak meg a két nagyhatalom számára - mondotta cyrus vance. nyilatkozatában hitet tett az abm-szerződés megerősítése mellett, és elismerte, hogy a megegyezést hátráltató akadály a hadászati védelmi kezdeményezés /sdi/.

- remélem, hogy sikerül valamilyen megoldást találni - mondotta, majd megjegyezte: az abm-szerződés értelmezésében kétségtelenül vannak eltérések; például abban, hogy mi tekinthető laboratóriumi kutatásnak. ezeket azonban a nagyhatalmak tisztázhatják egymás között.

a reykjavíki találkozó értékelése nem azonos az egyesült államokban. a megítélésben a választóvonal vance véleménye szerint nem a demokrata párt és a republikánus párt között húzódik, hanem az

h

1986.10.26.

egyres pártokon belül. így annak valószínűleg nem lesz közvetlen hatása a novemberben esedékes törvényhozói választásokra.

a fontos az - tért vissza a két nagyhatalom viszonyára -, hogy erősödjék a bizalom, folytatódjanak a tárgyalások. nem meglepő, hogy a szovjetunió reykjavikban csomagtervet terjesztett elő. az elkövetkezőkben külön-külön ki lehetne dolgozni aláírásra kész megállapodásokat, a felek végleges megegyezéséig - vélte vance.

elképzelhetetlen - mondotta -, hogy áthatolhatatlan úrpajzsot hozhatna létre az egyesült államok. ezért az sdi-program irreális terv, de jól felhasználható arra, hogy a tárgyalásokon alkutárgyává tegyék.

interjújában olusegun obasanjo a nemzetközi biztonság esztáhatatlanságát emelte ki. az európai biztonság ugyanis elválaszthatatlan más földrészekétől, így afrikáétól is.

a fegyverkezési hajszája ijesztő összegeket emészt fel - mondotta -, ami nemcsak a harmadik világ országainak fejlődését hátráltatja, hanem nehézségeket támaszt többek között az egyesült államokban is. az erőltetett fegyverkezés roppant terheket ró a fejlődő országokra, feszültségeket, helyi konfliktusokat szül, és úgy tűnik, hogy sonasem lehet kilépni ebből az ördögi körből.

a nigériai politikus szólt az afrikai földrész gondjairól is. ebben az összefüggésben méltatta a tragikus szerencsétlenség áldozatává vált samora machel, mozambiki elnök egyéniségét. nálálával igen nagy veszteség érte egész afrikát. lehetséges, hogy machel valóban baleset áldozata lett, de a vizsgálat lezárásáig - az előzményeknek, dél-afrika gyanús szerepének ismeretében - ez a feltételezés megkérdőjelezhető - mondotta egyebek között olusegun obasanjo. /mti/

bj/Lg/Li -ár
18.07 261086 2593

-.-

1986.10.26.

sb0033 4 150 mtib1035 /közönségszolgálat/

időjárás-jelentés

1986. október 26. - az országos meteorológiai intézet jelenti:

hűvös ősz

előrejelzés az ország területére hétfőre:

csak néha és csupán átmenetileg szakadozik fel a felhőzet, főként a dunántúlon várható sokfelé újabb eső, záporosó. a nyugat-dunántúlon időnként erős északnyugati, másutt többnyire mérsékelt, változó irányú szél várható. a hőmérséklet csúcspontokra nyugaton csak 8 fok körül, másutt 12 fok körül alakul. /mti/

li kz
18.16 261086 0559

-.-

sb0034 4 160 mtib1036 /felhasználható 20.00 órától!/
budapesti művészeti hetek

1986. október 26. - a budapesti művészeti hetek vasárnapi programjában hangverseny és amatőr színházi előadás szerepelt.

a zeneakadémián a magyar rádió és televízió énekkara és szimfonikus zenekara tolmácsolásában liszt ferenc krisztus-oratóriuma csendült fel lehel györgy vezényletével.

a szkéné színházban a gödöllői színhátszó stúdió gaál erzsébet felütés című darabját adta elő. /mti/

t cs/li kz
19.28 261086 0452

h'

-.-

sb0035 4 180 mtib1038

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke
1986. október 26. -

- sb0001 tudományos ülészek - polányi károly emlékére /1. rész/
sb0002 tudományos ülészek - polányi károly emlékére /2. rész/
sb0003 könyvért-aukció
sb0004 irodalomtörténeti sorozat a muzeumban
sb0005 csehszlovák programok budapestben
sb0006 fogadóórák ötletadóknak az ipari minisztériumban
sb0007 orion mikrohullámu láncok
sb0008 gyep téglá a hanságból
sb0009 őszi lenhalászás a kisalföldön
sb0010 csizmafelsőrészek indiából
sb0011 kempingfelújítás készthelyen
sb0012 közkinccsá tett gyűjtemény
sb0013 a magyar nemzeti galéria közleménye
sb0014 folytatódott a palme-bizottság ülése /1. rész/
sb0015 folytatódott a palme-bizottság ülése /2. rész/
sb0016 folytatódott a palme-bizottság ülése /3. rész/
sb0017 az édes anyanyelvünk verseny középiskolai döntője
sb0018 időjárás-jelentés
sb0019 az esők után az őszi határban /1. rész/
sb0020 az esők után az őszi határban /2. rész/
sb0021 az esők után az őszi határban /3. rész/
sb0022 megnyílt a felújított holló lászló emlékmúzeum
sb0023 bozán gáspár irodalmi emlékverseny
sb0024 szerkesztőségek figyelmébe!
sb0025 párt- és állami küldöttség utazott samora machel temetésére
sb0026 hazánkba látogat gustáv husák
sb0027 befejeződött a palme-bizottság tanácskozása /1. rész/
sb0028 befejeződött a palme-bizottság tanácskozása /2. rész/
sb0029 befejeződött a palme-bizottság tanácskozása /3. rész/
sb0030 hans gustafsson hazánkba érkezett
sb0031 palme-bizottság - sajtóértekezlet, interjúk /1. rész/
sb0032 palme-bizottság - sajtóértekezlet, interjúk /2. rész/
sb0033 időjárás-jelentés
sb0034 budapesti művészeti hetek
sb0035 tartalomjegyzék

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: koronczay emil, császár tibor

/mti/li

- v é g e -

19.59 261086 1836

h/

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1986. október 27.

bel

h é t f ő

sb0001 4 150 mtib1001

magyar közreműködés szovjet üzemek termelésének
korszerűsítésében /1. rész/

1986. október 27. - magyar könnyűipari üzemek - kamatoztatva szakmai tapasztalataikat - a külkereskedelemmel együttműködve eredményesen kapcsolódnak be szovjet üzemek termelésének korszerűsítésébe. két cipőgyárunk szerződést kötött arra, hogy technológiájukat szovjet vállalatoknál is bevezetik. a szovjet zarja cipőipari egyesülés egyik tagvállalata a minőségi cipőgyár technológiáját vette át tiz női lábbeli modell gyártásához. a magyar gyár vállalta azt is, hogy a felső-, a bélésbőrök és az ugynevezett aprókellékek kivételével a gyártáshoz szükséges anyagokat - a talpat, a sarkat, a kérget, a merevítőt és a közbélést - is szállítja. az évente 24 millió pár, főként női lábbelit készítő szovjet üzem az idén 150 ezer pár cipőt gyárt magyar technológiával. a magyar közreműködésért a szovjet partner nyersbőrrel fizet. ugyancsak a minőségi cipőgyár megbízást kapott a litván szszk bőr- és cipőipari egyesüléstől, hogy a minőség javítása, az anyagfelhasználás ésszerűsítése, a termelékenység fokozása érdekében szervezze át az egyesülés két vállalatát. az előkészítő munkálatokat még ez évben megkezdik a magyar szakemberek, és várhatóan már a jövő év első hónapjaiban elkezdődik az évi 10 millió pár cipőt gyártó egyesülés termelésének korszerűsítése.

a sabaria cipőgyár azt vállalta, hogy tbilisiben segíti a cipőgyártás költségének csökkentését. ennek érdekében a cipőgyár szabászatát átszervezik. olyan eljárást vezetnek be, amellyel jelentősen csökkenthetik a fajlagos anyagfelhasználást. a szabás korszerűsítése a gyár 4 termékcsoportjára terjed ki.